

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Erdőőr — béresgazda.

Olvastam lapunk mult számában a községi erdőőr-kartársak bajait s a panaszt csakugyan jogosultnak találtam. Panasz — az van nálunk elég minden téren s mi magunk nem vagyunk olyanok, mint a képzelődő beteg, ki akkor is jajgat, mikor semmi baja, csak akkor jajdulunk föl, midőn a fájdalom már elviselhetlen kezd lenni, de hát utóvégre is panaszolkodni kell, mert ha nem tesszük, pedig nem szívesen tesszük — akkor azt mondják ránk, hogy tejben-vajban uszunk, hogy nincsen nekünk semmi bajunk.

Sok baja van az erdészeti személyzetnek, de talán egy ágazatnál sem annyi, mint a magánuradalmaknál. Itt sok helyütt valóban szinte

tűrhetlen a helyzet s ideje lenne, hogy végre valahára megváltozzék.

A nagyságos és méltóságos földbirtokos uraknak, kik százezreket és milliókat érő föld- és erdőbirtok boldog tulajdonosai, csak akkor vesszik észre, hogy nekik erdőőrük is van, mikor nagy ritkán egy kis vadászatra rándulnak ki uradalmaikba s ha vége a vadászatnak, újból megfélelkeznek róla. Olyan egyéniség az csak nálunk, kit nehezen szokás észrevenni és hamar elfeledni.

Ennek okát ott — a hol így áll a dolog, leginkább abban találom, hogy az ilyen uradalmaknál az erdőőr a gazdatiszt köpenyegével van eltakarva s e miatt nem lehet meglátni. A gazdatiszt ugyanis már tanulmányai révén is, me-

TÁRCZA.

Az indiánok foglya.

Egy Csornay Imre nevű magyar ember, ki most Geattle Wash városában tartózkodik, a hol az Alaskába induló aranykeresők gyülekeznek, a következő érdekes dolgokat írja arról a veszedelemről, a mely a Kondlike aranymezőire törekvő utasokat fenyegeti:

Szeptember közepén az aranymezők táján megszűnik a hajózás, minden folyó, minden tó befagy. A ki most indul, biztosra vehető, hogy valahol utban megakad, s kénytelen lesz a rettenetes hideg telet sátor alatt tölteni. Legujabb hírek szerint már is éhen halnak Alaskában, a kik oda mennek, talán a fele sem tér vissza. Éhség, nyavalyák, vérszomjas indiánok, tolvajok, kik embertársukat egy darab kenyérért leszurják, rettenetes viharok, terméketlen, sivár, zord vidék várnak azokra, a kik Alaskába mennek. Csak a Teremtő a megmondhatója, hogy jövő nyárban, ha a nap forró

sugarai a havat eloszlatják, hány csontváz, hány rothadásnak indult holttest fogja az utakat borítani, már most is, a mikor a vándorlás csak kezdetleges, a White és a Chilkoot hegyszorosok átjárójában, mindennap átlag tizenkét ember pusztul el.

Az aranykeresők életéből egy régi esetet ír le, a mi barátjával Benjamin György nevű magyar emberrel történt 1876-ban, a mikor Montana államban Black-Hills-ben kiütött az aranyláz. A vidéket akkor ellepték a vad sioux-indiánok, a kik, ha tehették, legkegyetlenebb módon gyilkolták le a fehéreket. Benjamin Kelly nevű társával Forster farmerében volt, hogy eleséget vásároljon. A farmer családját lemészárolva találta, nem messze e helytől pedig a Stone-Fern föl volt dulva. Utközben harmincz csikóssal találkoztak, a kikkel az indiánok keresésére indultak. Hirtelen körülfogta őket félezer indián. A csikósok drágán fizették meg életüket, mindegyik harmincz rézbőrüt ejtett el. Benjamins és három társát elfogták. Az utóbbiakat pokoli kínzással kivégezték, őt hagyták utolsónak. Nem akarták rögtön

lyekre valószínűleg vele született hajlandósága vonzotta, inkább hajlik mindig a mezőgazdaság felé s tehetségeit ezen a neki való téren igyekszik érvényesíteni.

Ez különben nagyon természetes is, mert hát mindenki szivesebben él a maga hivatásának, mint a másénak. Innen van azután, hogy a gazdatiszt előtt mindig nagyobb becsülete van a béresgazdának, de még a béresnek, csikósnek, gulyásnak, kanásznak is, mint a szinte alája rendelt erdőőrnek. Azokról szívesen gondoskodik, javukat szíven hordja, míg emezzel, ki szakmájában nem munkatársa, alig törődik, legfőlebb csak akkor, ha valamely kedvencz béresét, vagy pásztorát tehette meg erdőörre.

Szavaim igazsága mellett bizonyít a mindennapi tapasztalat.

Mig az uradalmi erdőőr egész életén át a legterhesebb s veszélyekkel telt szolgálata mellett nyomorogni kénytelen, addig a béresgazda 10—15 évi szolgálata alatt rendesen szép kis vagyont gyűjt magának öreg napjaira, pedig ha a képzettséget és előtanulmányokat vesszük figyelembe, az aránynak inkább megfordítva kellene állnia, mert azt senki tagadni nem fogja, hogy az erdőőr kvalifikációjának sokkalta nagyobbak kell lenni, mint a milyenre a béresgazdának van szüksége.

Már maga a szolgálat minéműsége is meg-

kivánná, hogy az erdőőr ha nem jobb, de legalább olyan javadalmazásban részesüljön, mint a béresgazda.

Nem akarván a tulzás gyanujába esni, legyen szabad itt párhuzamot vonnom a kettőnek szolgálata közt.

Mig a béresgazdának csak az alárendelt béresekkal, kocsisokkal, pásztorokkal és a föl-fogadott munkásokkal van dolga, kik szavát mindenben készséggel megfogadják, mert sorsuk ugyyszólván az ő kezébe van letéve, addig az erdőőrnek leggyakrabban fatolvajokkal, vadorzókkal kell egész életén át viaskodni, kiteve magát ez által ezek haragjának és bosszujának.

Mig az erdőőrnek szolgálata teljesítésében naponként több órai utat, gyakran szinte hozzáférhetlen sziklákon és meredélyeken át gyalog kell nagy fáradsággal megtennie, addig a béresgazdának legtöbb esetben kényelmes fogat vagy hálás ló áll rendelkezésére s így szolgálatát a legnagyobb kényelemmel teljesítheti.

De hát — mint már említettem — ennek a különbségnek meg van a maga magyarázatja abban, hogy a béresgazdának mindenütt meg van a maga szakmájából való föllebbvalója a gazdatiszt személyében, ki alantasairól atyailag gondoskodik, míg szakképzett erdészekkel csak a nagyobb uradalmak rendelkeznek, a kisebbek pedig megelégednek azzal, ha erdészeti alkalmazottjaik

fölkonczolni, hanem előbb kinozták. Egy vén banya kényszerítette, hogy a száját nyissa föl, a mit ő vonakodott megtenni. A boszorkány nem sokat habozott, tomahawkkal rácsapott a szájára, úgy, hogy minden foga eltört. Erre az asszony fából készült harapófogóval megfogta a nyelvét s maga után hurezolta a többi vadak legnagyobb vihogása között. Egy kis pihenő után tüzet raktak a feje tetejére, majd ismét földhöz szögezve talpait, véresre verték, a mi után sütni keztek a véres sebeket. Harmadik nap kora reggel beásták egy vöröshangya-fészekbe. Benjamin állítása szerint ez volt a legborzasztóbb kin. Még nem volt vége szenvedéseinek. Ismét egy fához kötötték, hogy a fiataloknak czéltáblául szolgáljon. Négy óra lehetett délután, a midőn a földhöz kötötték Benjaminget, rőzsét halmozva a gyomrára, abból a szándékból, hogy tüzet gyujtsanak rajta. Egyszerre hatalmas zaj, fegyver ropogás között Bugalö Bill élén megjelent egy csapat csikós. A mészárlás iszonyatos volt, Buffalo Bill és emberei nem ismertek kegyelmet. Benjaminget mihamar fölszabadították s

habár alig tudott mozdulni, fegyvert adtak kezébe és kinzói közül legelőször a boszorkány aszonyt küldte a más világra. A csata másfél óráig tartott, ez idő után már nem volt ellenség, megolvasták a halottakat s 316 indus és négy csikós feküdt a csatatéren. Buffalo Bill Benjaminget Cheyennebe vitte, a ki a három napig kiállt pokoli kinjaiból csak hat hónap múlva gyógyult ki.

A kik élve temetkeznek.

A Dnieszter partján fekvő Ternovka községben, Tiraszpól kerületi székváros közelében játszódot le nem rég a vallási örültségnek az a drámája, a mely — miként annak idején mi is megírtuk, — egész Oroszországban nagy fölháborodást idézett elő. Egy szekta él ezen a vidéken, a melynek hivei újabb idő óta élve temetik el magukat.

Oroszország sok vallási szektája között ezek a rasz-koljnikok (hitehagyottak) állanak első helyen. E szekta

közül kiszemelnek egyet, kit a többi fölé helyeznek s ilyenkor leggyakrabban a szakavatott elére olyan egyének kerülnek, kiknek előbbi mesteriségük a kabátok kefézése volt.

Ezekből lesznek azután a legveszedelmesebb elöljárók. Alacsony helyzetükből ilyen magas polcra jutva, gögjükben fölfuvalkodnak s felsőbbiségüket minden módon éreztetni szeretik alantasaikkal kik egyébként is műveltségben fölöttük állanak.

Hosszu évek során át figyeltem meg ezeket a dolgokat s így saját tapasztalásomból beszélhetek.

Egy nagy uradalomnál szemtanuja voltam, hogy hét év lefojyása alatt tiz erdőört csaptak el s ezeknek mindannyioknak a saját princípálisuk, a körerdész ur volt a hóhérjuk, ki ugyan nem csak hogy az erdészeti akademiát nem végezte, de még annak a színét sem látta soha.

Ez az ember valóságos réme volt alantásainak, pedig hát emberségesebben is bánhatott volna velük, ha már másért nem, hát azért, mert az ő apja is csak szegény erdőkerülő volt egy nagy uradalomnál.

A mondott hét év alatt pedig ugyanannál az uradalomnál a gazdatiszt atyai gondoskodása mellett négy béresgazda csinos kis vagyonra tett szert.

A miket itt elmondtam, nem általánosságban

tartottam, mert vannak mintaszerűen berendezett uradalmak is, a hol az erdészeti altiszti személyzet jobb napokat is él, mit bizonyára annak köszönhet, hogy saját szakmájához tartozó képzett erdőtisztjei vannak s reménylhető, hogy ezek fokozatos szaporodásával és elterjedésével megszorodik azok száma is, kik a mi érdekeinket szívünkön viselendik s azokat előmozdítani fogják.

Addig azonban még előreláthatólag sok viz fog a Dunán lefolyni s így nem marad más hátra, mint hogy egyelőre mi magunk igyekezzünk és fáradozzunk sorsunk javításán, ezt azonban csak úgy tehetjük sikeresen, ha a létért való küzdelemben nem hagyjuk el egymást, hanem kéz kézben, egyesült erővel igyekszünk céljaink elérésére.

Szmák György
herceprimási urad. erdőőr.

Madárvonulás megfigyelése.

A különféle szaktudományok fejlesztése egyik legfőbb kíváncsi a mai kornak, miért is a szaktudósok és egyes erre hivatott egyesületek folyton azon fáradoznak, hogy a szakmájukba vágó dolgokban kísérlettevés útján a tökéletesség minél magasabb fokát ériék el. A természetrajzi tudományok istápolásában üdvös munkát végez hazánkban a „Magyar ornithológiai központ“, melynek célja a madarak életének s természetének a tanulmányozása. Ebben a munkájában,

körülbelül 1650-ben keletkezett. Hivei nem tisztelik az orosz vallás rendelkezéseit és a szent képeket, nem ismerik el a világi felsőbbiséget sem, zárkózott életet élnek s mindenben csak választott prófétáik, nők és férfiak utasítása szerint járnak el. Ternovkában e szektának nagy hitközsége van, a mely egy nagy teremben tartja titkos gyűléseit. A gyűlések vezetői valami Kovalev nevű öreg asszony azután fia és egy Fomin Teodor nevű ember. A szekta lelke Vitália nőprófeta, a kinek valódi neve Mokejeva s a ki Chersonból zárandokolt a községbe. A mult év vége felé Vitália rémes dolgokkal ijesztgette a szekta híveit. Azt mondotta, hogy közeledik a világ vége, eljön az antikrisztus s a szekta híveit Szibériába viszi. Ez év elején elrendelték Oroszországban is az általános népszámlálást s egyes hatóságok megkezdték az összeírást. A próféták siettek ezt a körülményt fölhasználni a vakhitű nép megtévesztésére, hogy elhitessék vele, hogy valami rettenetes dolog fog következni. Vitália kiadta az utasítást, hogy hívei ne álljanak a számláló bizottság elé, ne irassák be nevüket az új rendbe, a mely Krisztus törvényeit meg-

semmisíti, válaszsák inkább a halált. Az összeíró bizottság Ternovkában nem végezhetett semmit. Nemsokára Vitália mar azt prédikálta a szószékről, hogy a világ vége már nagyon, közel van, biztosan eljön az antikrisztus is és azért jobb, ha mindenki inkább a halált választja, semhogy kitegye magát a sátán üldözésének. S ez hatott a népre. Így történt, hogy január negyedikén éjjel egy csomó ember élve eltemette magát. Ástak egy öt méter hosszú, négy méter széles és három méter mély gödröt s mikor készen volt, halotti dalt énekeltek s tiz ember leszállt a földbe. Ekkor előlépett az öreg Kovalev asszony és vigan kezdett dalolni. Az öngyilkosok ez alatt önkéntes sirjukban összeölelkeztek és összecsókolóztak abban a reményben, hogy rövid idő múlva átmennek az örök boldogságba. Hirtelen csönd lett. Az ifju Kovalev, az asszony fia és Fomin ásót ragadtak, s a tiz embert elföldelték. Négy nappal később, ugyancsak éjnek idején megismétlődött ez a szörnyű vallási tragédia s eltemettek ismét tiz élő embert, köztük volt két öreg ember és két gyermek. Ezeket Kovalev Fomin és Vitália hantolták el.

melynek jó eredménye hivatva van hazánknak a messze külföldön is hirt és dicsőséget szerezni, nagy segítségére lehet az erdészeti személyzet, mely életének legnagyobb részét a szabad természetben töltvén, leginkább alkalmas a különféle természeti tűnemények megfigyelésére.

Belátta ezt a „Magyar ornithologia központ” is és kéréssel fordult a földmívelésügyi m. kir. ministeriumhoz, hogy ebben az irányban alantas alkalmazottjait további tevékenységre buzdítsa és serkentse.

Lapunk szinte hivatásának tekinti a hazai tudományok előhaladásának elősegítését, miért is az e tárgyban kiadott ministeri rendelet teljes szövegének alábbi közlése mellett mi is fölkérjük lapunk összes barátaikat, hogy a vándor madarak vonulására vonatkozó adatokat a vonulási hely, a tengerszínfőlötti magasság lehetőleg pontos följegyzése mellett a szerzett tapasztalatok nyomán közölni sziveskedjenek, hogy azokat összegyűjtve, a meghatározott időközben bemutathassuk. A gólyák és fecskék vonulásán kívül jó lesz a figyelmet a többi vándormadarakra, kivált pedig a barázdabillegető, fűrj, erdei szalonka, vadgalamb, seregély stb.-ire is kiterjeszteni.

A fönt hivatkozott ministeri rendelet szövege a következő:

58991. szám. I/3 1897.

K ö r r e n d e l e t.

(A vándormadarak, s nevezetesen a fűsti fecskék és gólyák vonulási idejének megfigyelése és bejelentése tárgyában.)

A „magyar ornithologiai központ”-nak folyó évi 441. szám alatt hozzám intézett értesítéséből egyrészt örömmel vettem tudomásul, hogy a vándormadarak vonulási idejét megfigyelő m. kir. erdészeti hálózat az

aviphaemologiának hivatásszerű és ügyszerető buzgalomával elismerésre méltó szolgálatokat tesz; másrészt azonban az iránt nyertem tájékoztatást, hogy a megfigyelési adatok néha nincsenek határozott időponthoz kötve, — máskor a hivatalok által felterjesztett kimutatásokban hibásan állittatnak össze; gyakran pedig a központi feldolgozáshoz elkésve terjesztetnek be.

Hogy tehát a m. kir. erdészetnek ezen irányban mostanig kifejtett buzgalma és tevékenysége, pontos adatoknak a feldolgozáshoz kellő időben való felterjesztése által jövőben a tudománynak teljes mértékben hasznára válhasson, az 1894. évi 41347. sz. a. kiadott körrendeletemet miheztartás végett az alábbiak szerint módosítom, s illetve egészítem ki.

Utasítom:

1. Az összes m. kir. erdőigazgatóságokat, főerdőhivatalokat, erdőhivatalokat, vezető és központi m. erdőgondnokságokat, hogy az alárendelt, — s illetve vezetésükre bízott összes m. kir. erdőgondnokságokat a jelen rendeletem egy példányának (s illetve másolatának) megküldése mellett azonnal hatalmazzák fel a vándormadarakra vonatkozó megfigyelési adatoknak jövőben közvetlenül a „Magyar Ornithologia-központ”-ba (Budapest) való felküldésére magától értetődően, hogy a gyergyó-szent-miklósi m. kir. erdőrendezőség és az összes önálló m. kir. erdőgondnokságok által gyűjtött megfigyelési adatok szintén közvetlenül az ornithologiai központhoz terjesztendők fel.

2. Az összes m. kir. erdőőri szakiskolák igazgatóságát, hogy a megfigyeléseket az 1898. év tavaszától kezdve az alábbiak szerint fogantatba vegyék; az iránt a szakiskolai növendékek érdeklődését felébreszték; szakszerű magyarázataikkal őket az ide vonatkozó ismeretekre beoktassák s a gyűjtött és teljesen megbízhatóknak ismert adatokat az „1” pont alatt megnevezett helyre küldjék fel;

3. A megfigyelő összes m. kir. erdészeti állomásokat, hogy a vándormadarakat, különösen a fűsti fecskék és gólyák tavaszi és őszi vonulásának megfigyelésére lekiismeretes gondot fordítsanak; csak a feltétlenül megbízhatóknak ismert és közvetlenül szerzett adatokat jegyezzék fel az a célra összeállítandó „megfigyelési naplóba”; s miután az olyan általános adat, mint pl. „márczius végén, elején, első felében” stb. teljesen értéktelen: a gyűjtött adatokat mindig a megfigyelés napján — a pontos datum (hó, nap, napszaka) megnevezésével jegyezzék fel; figyelemeket a madárvonulás alakjára (. . . drb., kisebb-nagyobb csoport; tömeges stb.) — tömeges vonulásnál az égtáj szerinti irány (É-ról D-re stb.) lehető pontos meghatározására és mindezeknek bejegyzésére is terjeszték ki; és végül, miután a gyűjtött adatoknak központi feldolgozása a megállapított ügyrendnél fogva mulhatlanul megkívánja azt, hogy az összes megfigyelések eredménye lehetőleg egy és ugyanazon időben álljon rendelkezésre; a tavaszi megfigyeléseket legkésőbb minden év május hó

Végre a hatóságok is megtudták a rettenetes dolgot, s a főbűnösöket letartóztatták. Ezek azonban a börtönben öt napon keresztül nem akartak sem enni, sem inni, úgy hogy az államügyész szabadon boesátotta őket, de állandó rendőri fölügyeletet rendelt melléjük. Alig értek vissza a községbe, Kovalev eltemetett egy harmadik élő embercsoportot, melyben ott volt a saját anyja, azután szép fiatal felesége is, továbbá még négy asszony. Vitália két apácával és egy gyermekkel egy sirba temette magát, a melyet maga ásott meg. Ez július végén történt, a mikor Kovalevet letartóztatták. A vizsgálat folyamán Kovalev sajnálkozva említette, hogy nem akadt ember, a ki őt el akarta volna ásni, de hozzátette, hogy ő sajátkezűleg megfojtotta volna azokat, a kik ezt meg merték volna próbálni. Pétervárról most azt jelentik, hogy Ternovkában csak a minap ismét négy élve eltemetett ember holttestére akadtak. Megerősítik azután, hogy a vallási áldozatok száma sokkal nagyobb, mint eddig hitték.

30-ig, — az ősziakat pedig legkésőbb minden év november hó 30-ig közvetlenül a „Magyar Ornithologiai Központ”-hoz (Budapest) feltétlenül küldjék be.

Megjegyzem továbbá, hogy mindazon magy. kir. erdőgondnokságok, melyek az előlidézett 1894. évi 41347. számú rendelet kiadásakor még szervezve nem voltak s mostanig megfigyeléseket nem eszközöltek: jelen rendeletem értelmében teendő megfigyeléseiket az 1898. év tavaszától kezdve lesznek kötelesek feljegyezni és a nevezett helyre pontosan felterjeszteni.

Elvárom végül a m. kir. erdőtisztikar minden egyes tagjától, hogy a magyar tudományos kutatás és vizsgálódás érdekében ügybuzgalmához fűzött bizalmamnak a fentiekre vonatkozólag is teljes mértékben meg fog felelni.

Végül, a fentiekkel kapcsolatban, arra való tekintettel, hogy a magyar erdőtisztikar fokozatos kiegészítésére hivatott akadémiai ifjuság annak idején a gyakorlatban szakszerű hivatásának minden tekintetben megfelelhessen, felhívom a selymeczbányai m. kir. erdészeti akadémiai igazgatóságát, hogy a hallgató ifjuság figyelmét, érdeklődését és tudásvágyát úgy az elméleti, mint a gyakorlati oktatás s úgy az állattan keretébe vágó fentárgyalt jelenség megfigyelése, mint általában a tudományos vizsgálódás, kutatás és adatfeldolgozás iránt a lehető legkiterjedtebb mértékben felébreszteni igyekezzék.

Budapest, 1897. október 3-án.

A minister megbízásából:

Soltz Gyula s. k.

LEVELEZÉS.

Ungvár, 1897. október 11-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Az ungvári m. kir. főerdőhivatal altiszti személyzete által folyó évi szeptember hó 19-én Perecsényben tartott értekezlet jegyzőkönyvének másolatát van szerencsém becses lapjában leendő szives közzététel végett alább közölni:

J e g y z ő k ö n y v.

Felvétett Perecsényben, 1897. évi szeptember hó 19-én az „erdészeti altiszti segély egyesület” ügyében.

Jelen vannak: Tóth Károly, Dobránszky Ferencz, idb. Dudek Ferencz, Szabados Vincze m. kir. főerdőőrök, Bertóthy Zsigmond, Pásztor Albert, Magdó Márton, ifj. Gajdos István, Svenda László, Horny Gusztáv, Láhner Ede, ifj. Dudek Ferencz, Rotharidesz Bertalan, Kárpa István, Bessenyei Gyula, Leck Lajos, Szvitszky Gusztáv, Havasi Illés, Sznoha Vilmos m. kir. erdőőrök, Fidi Béla, Riczkó Géza m. kir. raktárőrök, Sztanek Gyula, Nyiredy János, Janoviczky János, Böszörményi Dániel m. kir. erdőlegények, Wappel József, Firustal Béla munkafelügyezők és idb. Gajdos István erdőszolga.

Az egybegyűlt tagok által egyhangulag Tóth Károly m. kir. főerdőőr elnöknek választott meg, a jegyzőkönyv vezetésére pedig Sznoha Vilmos m. kir. erdőőr kérésre fel.

Az elnök előadja az összejövétel célját és felhívja a jelen levő tagokat abbéli nyilatkozatra, hogy az országos erdészeti altiszti segély egyesület, vagy pedig csak területbeli segély egyesület mielőbbi megalakulása érdekében kívánják-e a lépéseket az illetékes helyeken megtenni.

A jelenlévők egyhangulag kijelentik, hogy egyelőre csakis saját körükben, vagyis az ungvári tekintetes m. kir. főerdőhivatal kerületében önerejükben kívánják a segély egyesület megalakítani és nyilatkoztatják, hogy az „országos erdészeti altiszti segély egyesület” megalakulása esetén, hajlandók ahhoz esetleg bármikor csatlakozni.

Ezen nyilatkoztatás után a területbeli segély egyesületre vonatkozó alapszabály tervezete — melynek egy hasonló példánya Nagyságos Rónai Antal m. kir. főerdőtanácsos urnak esetleges módosítás végett már előzőleg bemutattatott — felolvastatván, azt oly változással fogadják el, hogy a tagsági díj tekintet nélkül a fizetési fokozatra, évi hat frt legyen, és három éven keresztül a befolyt összeg csupán a tőke szaporítására fordíttassék, — ezen idő alatt segélyre való igény tartás nélkül.

Együttal elhatározzatik, hogy ezen szabályzat jóváhagyásának biztosabb sikere érdekében Tóth Károly, idb. Dudek Ferencz, Szabados Vincze és Bertóthy Zsigmond mint küldöttségi tagok megválasztatnak, hogy a jelen jegyzőkönyv bemutatása mellett Nagyságos Rónai Antal m. kir. főerdőtanácsos urnál oda hassanak, miszerint a területbeli segély egyesület létesítését becses pártfogásába vegye és ugyanez irányban a jelenleg vádászatokon itt időző Gróf Széchenyi Béla ur ő Méltóságánál is járjanak el. — Nagyságos Rónai Antal főerdőtanácsos urnak pedig az összes altiszti személyzet nevében eddig ebben az ügyben tanúsított pártfogásáért köszönetet mondjanak.

Több megbeszélni való ügy nem lévén a jegyzőkönyv felolvastatott és aláíratott. K. m. f.

Jegyzette:

Sznoha Vilmos, mint jegyző. Tóth Károly, mint elnök.

Dobránszky Ferencz, m. kir. főerdőőr.

idb. Dudek Ferencz, m. kir. főerdőőr.

Ezuttal vagyok bátor értesíteni a tekintetes szerkesztő urat, hogy a folyó évi I. számban értekezletre vonatkozó és Bertóthy Zsigmond m. kir. erdőőr által irt közlemény téves, mert nem az „országos erdészeti altiszti segély egyesület” alapszabály tervezetét olvasta föl Magdó Márton m. kir. erdőőr, mint azon közleményből érthető — hanem mint a fenti jegyzőkönyv másolatából is kitűnik a „területbeli segély egyesület” alapszabály tervezete olvastatott föl; — kérem tehát a te-

kintetes szerkesztő urat, szivekedjék ezen tévedést félreértések elkerülése végett helyreigazítani.

Maradok a tekintetes szerkesztő urnak igaz hive

Sznoha Vilmos,
m. kir. erdőőr.

Különfélék.

Kitüntetett fameszter. A szászsebesi m. kir. erdőhivatalnál alkalmazott Popp Demeter I. oszt. m. kir. famesztert szép kitüntetés érle. Abból az alkalmából ugyanis, hogy fáradságteljes 43 évi hűségese szolgálata után most a jól megérdemelt nyugalomba vonul, sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül Ő Felsőge a király a koronás ezüst érdemkeresztrel kegyeskedett őt kitüntetni. — Adja Isten, hogy a még mindig erőteljes, vig kedélyű bajtársunk a magas kitüntetés jelvényét még sok éven át viselhesse!

Milyen lesz a jövő tél? Hogy erre a kérdésre határozott és megbízható választ kapjunk — írja a Ciel et Terre — kérdezzük meg a méheket. Sokáig azt hitték, hogy a mi szélességi fokunk madarai korán távoznak, hogyha a tél nagyon erősnek igerkezik, ez azonban egyáltalában nincs így. A madarak akkor költöznek el, hogyha azon a vidéken, a hol éppen tartózkodnak, az idő roszra fordul. Azonban a méheknek, úgy látszik meg van az a képességük, hogy már az ősz elején sejtik, hogy milyen lesz a legközelebbi tél. Hogy ezt miből sejtik, azt nem tudjuk, de az bizonyos, hogy abban az esetben, ha szigorú tél előtt állunk, a méhkas ajtaját légmentesen elzárják viasszal és csak alig észrevehető kis lyukat hagynak nyitva. Ellenben a mikor sejtik, hogy a tél enyhe lesz, az összes bejáratokat egészen nyitva hagyják. Hogy ha tehát tudni akarjuk, hogy milyen lesz a jövő tél, úgy csak a méheket kell megfigyelnünk. A mód nagyon egyszerű és az idézett ujság szerint egészen biztos.

A pince titka. Nagy-Szokoly tolnamegyei községben, ezelőtt másfél esztendővel megölték és kirabolták a környék egyik legvagyonosabb kereskedőjét. A rablógyilkosokat nagyban keresték, de nem bírtak rájuk akadni s a véres eset már-már feledésbe ment. A felső-ireghi csendőrség azonban szép csöndben folytatta a nyomozást s egy napon megjelentek Kacsi János és balkérről való felesége, Fazekas Zsuzsi portáján és a vizsgálat eddigi adatai alapján házkutatást tartottak náluk. A többi közt fölásták a pince földjét s ekkor egy már feloszlásnak indult tetemet találtak, mellette pedig egy skatulyát, telve különböző iratokkal. Erre úgy a házigazdát, mint a kedvesét letartóztatták.

Főhercegi vadászatok. Gödöllőről táviratozzák, hogy Lipót bajor herceg ideérkeztével a szokott őszi udvari társasvadászatok megkezdődtek, melyekben a király is részt fog venni. A királyt a napokban várják ide. A szokott személyzet már ideérkezett. Koburg Fülöp

herceg jelenleg a gömörmegeyi pohorelai birtokán tartózkodik s nagy vadászatot rendez óriási erdőségeiben. Vendégei közt vannak: Szapáry Péter gróf, Hardegg és Wurmband grófok is. Hardegg grófnak érdekes vadászkalandja is volt. A murányi vár alatti fensíkon vadászván, kés óriási teljesen kifejlett szarvasbika elkeseredett küzdelmet folytatott. Hardegg az egyiket leterítette, de agancsaik a küzdelemben annyira összegabajodtak, hogy a másik futásában a leterített szarvast is magával vonszolta. Még egy lövést tett s azt is leterítette. Egy-egynek súlya 230 kiló volt. A vadászat még néhány napig fog tartani.

A menedékhelyen. Léváról rablógyilkosság híret küldik. A várostól nem messze fekvő Magyaród községbe iparkodott október 7-én Gilik György, Somogyi László ottani földbirtokos öreg kertésze. Jókora csomag volt nála, mert Léván vásár volt és ő sok mindent vett családjára számára. A mint az országuton mendegélt, egyszerre három cigány állta útját, kik mindenéből kifosztották, csak az óráját meg pénzét hagyták meg, mert erre már nem volt idejük. Az országutról ugyanis kocsizörgést hallottak, mire elmenekültek. Akocsi meg is érkezett s a megrabolt ember rémülten kapaszkodott az egyik ló sörényébe. A kocsi azonban roszat sejtett, nagy dér-durral elkergette, azután a lovak közé csapott. A kertész ekkor egy közeli csöszhöz menekült és elmondta balesetét, meg azt is nagy örömmel, hogy a pénzét, meg az óráját meghagyták a tolvajok. A csöszben a kifosztott, védtelen öreg ember láttára fölébredt a gonosz indulat. Büntetésévé szegődött a néma, elhagyott éj is, melynek csöndjét már a következő pillanatban durranás szakította meg: a csösz orozva megölte és kirabolta vendégét, ki oltalomért esedezni jött hozzá. Mikor a tetemet el akarta tenni láb alól, észrevette, hogy még maradt egy kis élet benne. Ekkor fejével agyonütötte a félholt embert, azután földarabolta a holttestet és felső részét a szántóföldön elásta, a lábszárát pedig a közeli folyóba dobta. Azután nyugodtan aludni tért. A szörnyű gyilkoságra azonban rájött a csendőrség, s most úgy a cigányok, mint a rablógyilkos csösz is az ipolysági törvényszék börtönében várják büntetésüket.

Örült a vasuti állomáson. A szeged-rókusai állomáson a minap nagy feltűnést keltett egy zentai fiatal ember, ki folytonosan kiabált s az égre mutogatva érthetetlen szavakat beszélt össze-vissza. A városi alapítvány kérdőre vonta a fiatal embert, a ki elmondta, hogy Mérey Dezső a neve, zentai illetőségű.

— Aztán miért kiabál itten?

— Nincsen rendben a fejem, kérem alássan — mondta meglepő őszinteséggel. — Bevitték a kórházba. —

A rendőrség különben azt hiszi, hogy csak szimuláns van dolga.

Tizenötszörös asszonygyilkos. Rotterdamból a következő borzalmas esetet táviratozzák a B.H.-nak: Né-

hány nap előtt egy tisztességesen öltözött ember megszólított az utcán egy rendőrt és elmodta neki, hogy meggyilkolta a feleségét és gyermekét s e miatt föl akarja magát jelenteni. A rendőr elkísérte ezt az embert a legközelebbi őrszobába, a hol azt vallotta, hogy Müller Gusztáv Károly Frigyesnek hívják, harminckétesztendő, órás, és ma délután megölte a feleségét és gyermekét. Arra a kérdésre, hogy hogyan ölte meg őket, azt válaszolta, hogy mindkettőjüknek elmetesztette a nyakát. Ebéd előtt a konyhában csigát tisztított, s e közben megszólalt egy hang, mondván:

Azzal a késsel a melylyel most a csigát tisztítod, meg kell ölnöd a feleségedet és a gyermekedet!

A parancsnak, ugymond, kénytelen volt engedelmesskedni, bement a szobába és ott előbb feleségét és aztán gyermekét ölte meg. A rendőrhivatalnok eleinte azt hitte, hogy részeg vagy őrült emberrel van dolga, azonban Müller a zsebébe nyult s kivett belőle négy fület s ezeket a rémes bűnjeleket az asztalra téve, azt mondta:

Most talán el fogja hinni, a mit mondtam. De ha még most sem hiszi el hát menjen el lakásomba, ott meg fog róla győződni, hogy igazat mondtam.

Pályázatok.

Szolnok-Doboka vármegyében elterülő: kendi-lonai uradalomban rendszeresítendő két alerdézi-állásra ezennel pályázat nyitattik.

Javadalmazás egyenként: készpénzfizetésben: 420 frt (öt évenként 25 frt korpótlék) az erdei-kihágásokból befolyó pénzösszegek 50%: kerttel kapcsolatos szabad lakás, 4 drb. szarvasmarha és a házi szükségletnek megfelelő számú sertés szabad tartása, a pagonyok-

ban kijelölt nyiladék — és tisztásokon nyerhető széna és sarju termés, az évi szükségletet fedező tüzi fa-járandóság, s végül egy az uradalom által kiállítandó egyes-fogat használata.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy az erdő törv. (1879. évi XXXI. t. cz.) 37. §-ában előírt képesítést, valamint az eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat: méltóságos gróf. Teleki László Gyula urhoz czimezve, alulirothoz küldjék be f. évi november hó 15-ig.

A hivatalos nyelven kívül románul is tudó és nőtlen pályázók előnyben részesülnek.

Ezen állások egyike 1898. évi január hó 1-én, a másik pedig ugyan ez év márczius hó 28-án foglalandó el.

Hosszufalva, u. p. Pa-Hidegkut (Szatmármegye) 1897. október 1-én.

ifj. Szillaba Ernő, urad. erdész.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:

Podhradszky Emil.

Fontos téli idényre!

Téli halina (Filz) csizmák

(saját gyártmány)

erősek, meleget tartók, csinos kiállításban; 4 évig is viselhetők; jóságért és tartosságért kezességet vállalok.

Árak: uraknak 4 frt 50 kr., nőknek 3 frt 50 kr.

Megrendelésnél pontos mérték beküldését kérem.

Lengyel Albert, erdőőr

Ürmös, u. p. Ágostonfalva, N. küllő megye.

Legbiztosabb szer

az általánosan elismert és jó hatásának bizonyult

„BARÁT-ITAL“

ezimű növényyszer gyomor-likőr készítményem székrekedés, hideglelés, étvágytalanság és az ebből eredő bajok ellen. Egy üveg ára 40 és 80 kr. használati könyvvel együtt, mely számos köszönő levelet is tartalmaz.

Kapható százezsebesen és minden község és város fűszerkereskedéseiben, valamint Hódmező-Vásárhelyen a készítő

Zenke Zoltánnál Árpád-utca 12.

A nmélt. m. kir. és osztr. cs. keresk. miniszter urak által kihirdetve és törv. védve.

Ismét elárusító fűszerkereskedők nagyobb jutalék mellett kereshetnek.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságú földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujjalag megbízatott

a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHAK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

elsőrangú egyenruha készítő intézete.
Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállító
A földmivelés m. kir. Ministerium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.